

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie S.M.

oskarżonego o czyn z art. 197 § 2 i 3 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 26 lipca 2023 r.,

wniosku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 czerwca 2023 r. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

W dniu 5 lipca 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek Sądu Apelacyjnego w Warszawie o przekazanie sprawy w przedmiocie wniosku o wyłączenie sędzi Sądu Okręgowego w L.- A.G. delegowanej do Sądu Apelacyjnego w Warszawie od orzekania w sprawie II AKa 144/23 innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Wniosek ten umotywowano tym, że w związku ze zmianą zakresu czynności sędziów II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Warszawie, polegającą na powierzeniu od dnia 16 czerwca 2023 r. w ramach sekcji zażaleniowo – wnioskowej tego Wydziału spraw AKo obejmujących wnioski i żądania wyłączenia sędziego sędziom tego Sądu: SSA- P.S., SSA -A.N. oraz SSO del. P.B., z jednoczesnym wyłączeniem od rozpoznawania takich wniosków i żądań pozostałych sędziów orzekających w tym Wydziale, doszło do zagrożenia dobra wymiaru sprawiedliwości. Takie ukształtowanie zakresu czynności sędziów orzekających w [...] Wydziale Karnym

stanowi bowiem przeszkodę do rozpoznania tego rodzaju spraw przez niezawisły i bezstronny sąd i jest równoznaczne z rozpoznawaniem ich przez organ nieposiadający takich przymiotów, będący sądem wyjątkowym, w rozumieniu art. 175 ust. 2 Konstytucji RP, mimo braku przesłanek do ustanowienia takiego sądu w czasie pokoju.

Wskazano ponadto, że w przedmiotowym postępowaniu, którego istotą jest rozpoznanie wniosku o wyłączenie od orzekania sędzi Sądu Okręgowego- A.G. del. do Sądu Apelacyjnego w Warszawie z uwagi na wątpliwości co do jej bezstronności, wynikające z jej powiązania z władzą wykonawczą, rozstrzyganie powyższej kwestii przez sędziów, których z racji powołania na urząd na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, w składzie ukształtowanym ustawą nowelizującą z dnia 8 grudnia 2017 r., dotyczy ta sama okoliczność, prowadziłoby do orzekania przez organ niedający gwarancji bezstronności i niezależności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Uznając wagę podniesionych w postanowieniu Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 czerwca 2023 r. racji, ocenić trzeba, że w sprawie nie zachodzą okoliczności przemawiające za odstępniem od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) i przekazania jej do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. Wprawdzie inicjatywa Sądu Apelacyjnego w Warszawie zmierzająca do przekazania wniosku o wyłączenie sędziego wyznaczonego do rozpoznania w postępowaniu odwoławczym sprawy oskarżonego S.M. innemu sądowi mieści się w ramach art. 37 k.p.k., gdyż przez przekazanie sprawy w tym trybie należy rozumieć nie tylko przekazanie całego postępowania w kwestii odpowiedzialności karnej określonej osoby, ale także przekazanie sprawy w określonej kwestii, w tym w przedmiocie rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2023 r., I KZP 22/22; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2003 r., II KO 60/03), lecz rozpoznaniu tego wniosku przez sąd miejscowo właściwy, to jest Sąd Apelacyjny w Warszawie, nie sprzeciwia się dobro wymiaru sprawiedliwości.

Po wystąpieniu przez Sąd Apelacyjny z przedmiotowym wnioskiem nastąpiła bowiem kolejna zmiana zakresu czynności sędziów orzekających w [...] Wydziale Karnym tego Sądu. Jak wynika z pisma Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 lipca 2023 r., z wyciągu z protokołu nr 16/2023 z posiedzenia Kolegium Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 18 lipca 2023 r. oraz „informacji o podziale czynności oraz sposobie uczestniczenia w przydziale spraw w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie” (k.14 – 37 akt SN), przywrócono zakres czynności sędziów orzekających w II Wydziale Karnym obowiązujący przed dniem 16 czerwca 2023 r. W myśl zatem aktualnie wiążących regulacji, sprawy o wyłączenie sędziego mają być rozpoznawane nie - jak to ujęto we wniosku – przez „sąd wyjątkowy”, lecz przydzielane do rozpoznania wszystkim sędziom na zasadach ogólnych.

Ponieważ nie zachodzi już – przyjęta za podstawę wniosku o przekazanie sprawy - obawa rozpoznania wniosku o wyłączenie sędzi A.G. przez sąd, który nie spełnia wymogów określonych w art. 175 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust.1 EKPCz i art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[as]

[A.K-G]

